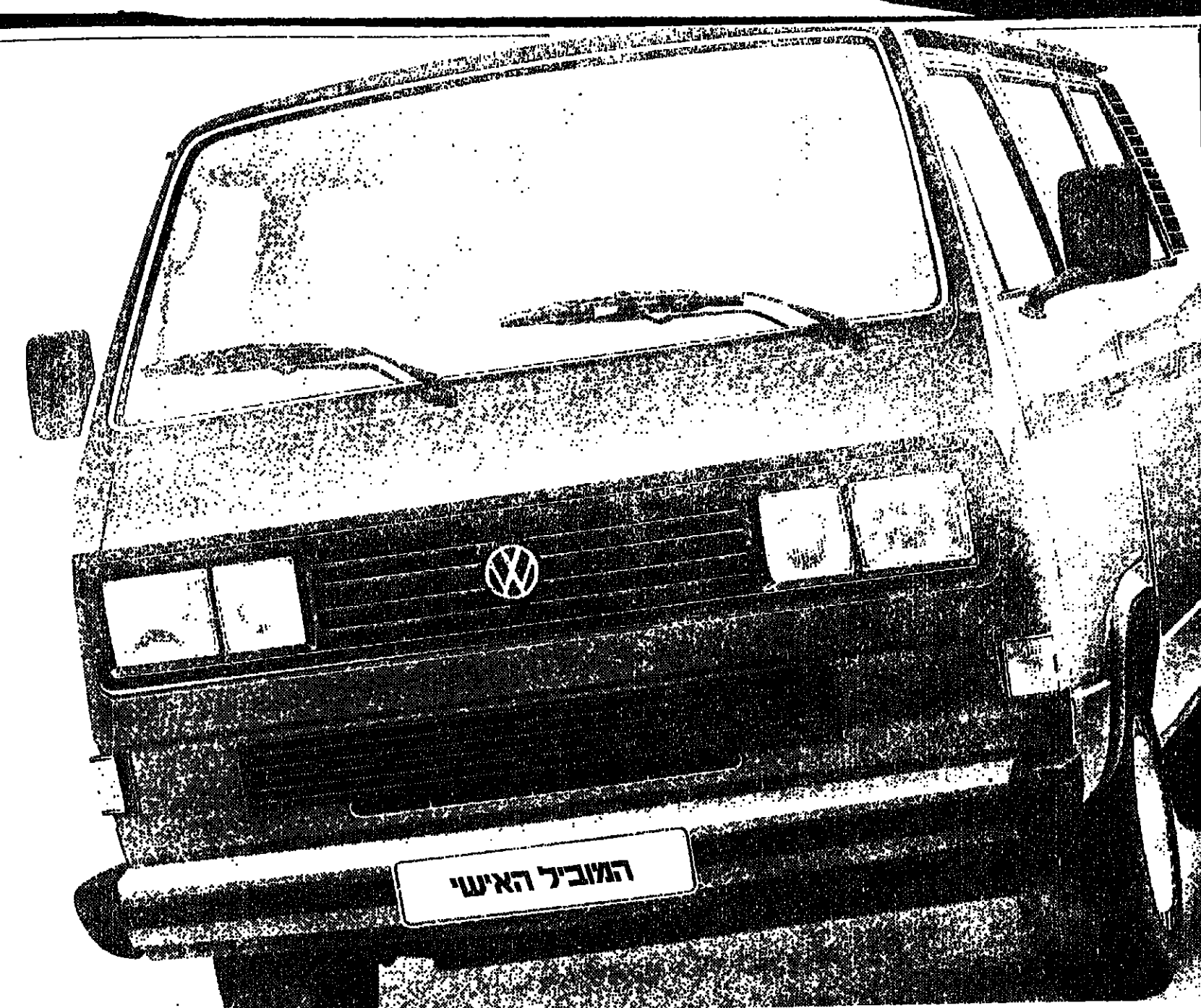

מוסף על המעמד
מס' 44 (874)
30 באוקטובר 1987
א' בחשוון תשמ"ז

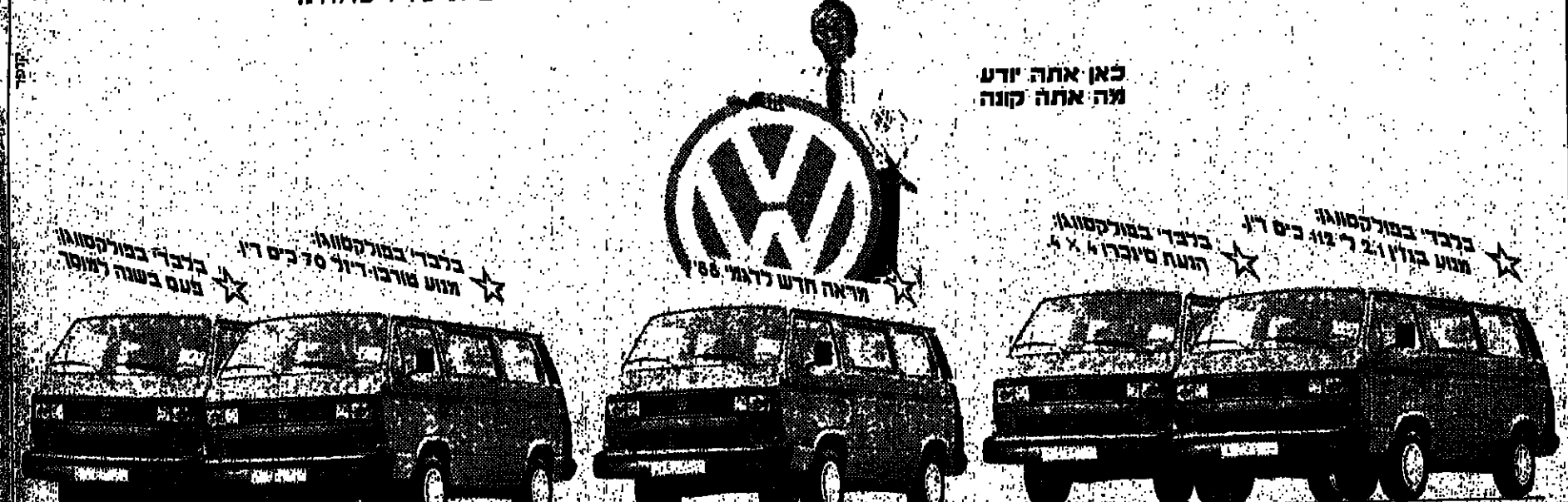
ההחלטה היחידה והחשובה ביותר
בהחלטה
זו דק ההחלטה

ועם פולקסווגן כזה היא בהחלט בשבילנו!

לזה קוראים עבודה? אתה נוהג קלי קלות כי הפולקסווגן שלך הוא אוטומטי
□ את החלונות סגרת בלחיצת כפתור חשמלי: אין רעש, אין רוח והמזגן
מקור ומרגיע □ את הרכב אתה מתמרן בנגיעת אצבע כי יש לך הגה כוח
□ אתה נוסע מהר ובטוח כי 112 כוחות סוס עובדים בשבילך □ אתה יושב
גבוה ונוח בתוך רכב יפה ומהודר. רוצה - מוביל 10 נוסעים. רוצה - מוביל
טונה מטען. רוצה - נוסע עם המשפחה לטבריה □ כבר שכחת מתי נכנסים
לשרות במוסך, אז בבקשה: בפולקסווגן - פעם בשנה או אחת ל-30,000 ק"מ
□ הפולקסווגן הזה עושה הכל כדי שיהיה לך יותר נוח ויותר קל לעבוד,
אפילו את הדלתות אתה לא צריך לנעול בנפרד כי יש נעילה מרכזית □
..והפולקסווגן הזה עושה הכל כדי שתרוויח יותר כי אתה מוציא עליו פחות.

כאן אתה יודע
מה אתה קונה

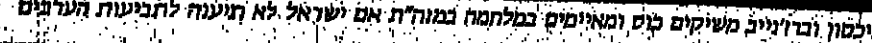
ישתמש בכל המצוינות של פולקסווגן, במיוחד בדיוור, שירות בקניות וקניות, הוא אחת ל-30,000 ק"מ או שנה. מה שבה קנה. מועדף תחלפת שמנים פטיי הנאמר בספר הרכב □ לכל מכונית שנה אחת ללא הנבלת ק"מ ואחריות כללית מורחבת
תואל מפעיל פולקסווגן □ דאגים 6 דגמי קרפטי (חלונות 4 טיפוסים) □ 4 דגמי משלוח טון □ 5 דגמי קראול (כולל סקמ/חידוד/מקדח) □ 6 דגמי כפול-קבינה □ תר-קבינה □ 2 דגמי טנדר גולף-קרוי □ תחנת חשמלים מורכבים בכל חסות
נעילה דלתות מרכזית - כרטיסי קומבי וקראול. היעילים אוטומטיים חונדים גם אופציות לבחירת □ אפואצי אפשרות לאשראי שקיל ל-3 שנים עד 60% מהמחיר לא כולל מע"מ או אשראי ספקים בנקאית. לך שנים עד 10% מחמחור
כולל מע"מ □ אפואצי-אנדר-מקור המורכב במפעלי פולקסווגן או ע- "אופטי-קור" סידר קטלה, טל. 03-5342018. המייבאת מוגנים מקוריים ומרביה אותם באשרוי ובפיקוח אגף השרות של משרד המע"מ □ אפואצי חפצות ושראול בע"מ
בואים ללמוד על פולקסווגן אודי. סמנטיקה בכל הארץ ומסכים פוסטלבים קק שמות ועד אלה.

פולקסווגן

**ארה"ב וברד"מ מייחסות
ושיבות יתרה למניעת
התפתחות שעלולה לפגוע
ביחסיהן, או להצית אש
במזרח התיכון. מכאן הסירוב
לאכציה גרעינית
לארצות ערב**

מאת שלמה אהרונסון

דשימה רביעית

**עליית יהודי בריה"מ
והסכסוך במוזה"ת**

[illegible][illegible][illegible][illegible]

הצהרת בלפור בת 70

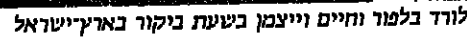
[illegible]

טר ברקוב, הספר שאני נותן להספתר
 צלו, נטפל אלי שאסדר לו "חיים
 כאלה". הוא משוכנע שאם רק "הדבר
 ש מי שצריך לדבר" או "תרים טלפון
 במקום הנכון", יסודר הדבר ויעשו גם
 לוי. "חיים שכאלה". מין דיוכוב נכנס
 איש וכלי. "חיים שכאלה", הוא אומר,
 אין לו חיים. הוא כבר 30 שנה במקצוע
 זה שיש לו לספר ומה שיש לאחרים

[illegible]

התנהגות הציונים העלומית עברה לפני כן חמורה משום כל
הדוע הפועל הציוני הישן היה כפול, רוב המהגרים הנוצרים
מקורו בממלכה אירופית שאז לא ריבית הארמיסית שנת את מות
היה לפעולה. המוני הדרוים הדרוים קרמו את הערבים
ה"בולגריים" עם התקדמות הבלחמה שותק הדוע הפועל הציוני, את
העבר את משרדו לקפוטנאזה הכריז על מדיניות "שלישית
כלפינו עם הדרוים" חיים ויצמן פרש מהשלטון הפקוטנאזה וחילטי
לקשור את הולדת הציונות עם קרטינו עם ממצות הדסהס. באותה
שנה גם הדוע הפועל הציוני העניי המני במצותהס. כשראש עבר

א"ס ד. ברנדייס. בהנהגתו הפכה יהדות ארה"ב לגורם פוליטי. שפעת היהדות על הממשל האמריקני קיבלה חשיבות רבה בעלת מדים בינלאומיים.

מכשולים בדרך להצהרה

[illegible]

מכשול נוסף היה הניסיון שנעשה ע"י וילסון לתקן את תורקיה
הנחותה, והתעוררות הציבורים במלחמה. המשימה הוטלה על הנרי
וונטהאם, מן שרידיו של צ'ארלס. בתורקיה, ברגיסיס לחילוף המלחמה
האטליס פרנקפורט יצטרף למשלחת הזאת כדי לשים עין על
המדינה, והמדינה ע"י זה היוצג, מן בריה שהשליטון ע"י תהיה
השליטת כל לאומי לעם היהודי ושורדיהם תחננה על בסיס של
ההתקפה שלהם. בלפור לא היה שבע רצון מהשליחות הזאת והוצע
לסגור את האופן מדי לגיבילטאר כנגדו בריט, ולנסות
לשכנע את כל הפועלים שיש להם צורך בפרוץ תורקיה וסודית

הנוסח הראשון של הצהרת בלפור:

בהיעדרו של חיים ווייצמן לחלל הנסיעה לגיברלטאר, עסקה הוועדה המדינית בראשותו של נחום סוקולוב, בהכנת הצעה של ההכרזה. תוצעו כמה נוסחאות, וזה הנוסח שהוטבע ושנמסר ע"י לורד רוטשילד בלפור ב־1 ביולי 1917:

מ.ה.מ. רואה בצורך הכרוי לשם השגת העניין הזה כותן אוטומטיים שיטות לאומה הידורית באי, וחוש העיללי הדרים וזקומה חברת התיישבות לאומית ידורית הם שיטות היתוחה הכלכלי של הארץ. את הנאים הדרות של האוטומטיים את חציית בשביל חברת התיישבות האומית הידורית יש לעבר ולקבוע לפי דעת מ.ה.מ. עם ציגוי ההסתדרות הצלנית.

[illegible]

הנוסח הענני
של הצהרת בלפור:

במשלח הוד מלכותו מביטה בעין יפה על ייסוד בית לאומי לנוע ויהודי באי וכמטיב כוחותיה תתאמן להקל השגת מטרה זאת; אך בתנאי מסורש שלא ייעשה שום דבר העלול להזיק לחובותיהם ומעמדם המדיני באיזון ארץ אחת של אותם יהודים שבת מרוצים בהחלט בלאומיותם ובהתנחלותם הנוכחית.

[illegible][illegible]

הוא, מי שימש כמזכירו של הרצל, שקיד את ברגוביץ

DATE: 1/27/77

בנועו שהגיעו למיר אטום וני רח המעדרותה של עתה

[illegible][illegible]

אשר נודע בצבוריות היהודית באמריקה על פניהם המנוחה

[illegible]

ב-2 בנובמבר 1917, לאחר דיון אחרון בקבינט המלחמה פרסם בלפור את המכתב המפורסם הנודע בשם "הצהרת

כלפ"ו" וזה הנסח הסופי:
 "ומשלחם דור מלכותו מביטח בעין יפה על ייסור ביה
 לאומי לעם ישראל, ובמסבב כדחתיה תתאמין להק
 השנת המסרה הזאת, אך בתנאי ברור ומפורש, של
 ייעשה שום ברר העלול להזיק לכוונותיה האדוקות
 והדתיות של הקהות הבלתי-יהודיות אשר באי, א
 ויהודים ומעמדם המדני של היהודים באי, אי
 יתערב"

בכיווגרפיה שלו, שהופיעה אחרי הקרע בינו לבין ברנרייס, מורו וייצמן: „קשריו החזקים עם הנשיא וילסון מילאו תפקיד מכריע באישור, הכרזת בלסור”.

[illegible]

וצאדיקה בצומח הימים היתה

העיתון הציוני המרכזי ברוסיה בימים ההם, "היהודי" מוסקו, פרסם את ידיעה זו בעמודים רבות וארגנו עשרות תגובות שהתפרסמו במאמרים ולישונות חוצבי-לוחות בכתב האישיות שהיווה ברומנים הרוסיים. כמה של א"י כשבראשה תמונה הנשיא ברניני ומת שונה לילה המציאות אורזיך.

יום א' כבו כמה שבועות מאז שעזבתי את הקיבוץ. מצאתי זירה בשותפות ועבודה בגינות. קשה ואני קורע תחתית, כמו שאפילו במלחה לא קרעתי. מתחילים בשבע וזמרים, על ארבע, בארבע... האמות, שהמשה ש"ח לשעה זה לא וטכר הכי נמוך, אבל חבר שלי מספר שבניקיון אפשר להכפיל את ההכנסות. נראה לי קצוץ מוזר לענות לשאלה: "מה אתה עושה?" אני עוזר-בית".

אני נלחם עם האגו הדמוק שלי, על-מנת לשכנע אותו שלכסף אין ריח, אפילו אם הוא מושג על-ידי ניקוי בתי שימוש. אפרופו ריח, אני לא חושב שלפרתיון או לנזקקרון שבהם ריססתי בשדות הכותנה של ברעם היה ריח יותר טוב, אבל נעזוב את זה.

אחרי שניצחתי אותו (את האגו הדביל שלי) והבטחתי לו שזאת רק עבודה זמנית, עד תחילת לימודי במקלט לרפואה/משפטים, הוא התרצה והתחיל לשחק פעולה ראשית. הכנת מתקנות של "עוזר-בית", כדי לתלות באזור מוגר, בעיקר ליד סופרמרקטים, בתי-קפה, בנקים, חנויות אופנה ושאר מקומות שאנשים בעלי זמן וממון מסתובבים לידם. על המתקנות רשמתי בגודל: "עוזר-בית", ולמטה, בקטן: "מנהל בטיחות בתיים וזדורי מדרגות". אחרי-כך גורתי מין סרטים שנינונים לתלישה ועליהם מספר הטלפון שלי. כאשר הוטח החל לשעמם אותי גיונותי את המתקנים בציורים של אינולידים, פרחים ומרציפים. מאחר יותר השתכלתי וניסחתי מדעות בהרורים.

עוזב קיבוץ
אחראי וחורץ
לנקות הוא נחוץ
מי לא ירוץ?

מחירי מחירי
סו תאחרי
לבית נקי
אל תחכי

בחור צעיר
יסודי ומחוי
לא מרבה במחיר
הכי טוב בעיר

על חלק מהמודעות תחנת סטודנט במקלט למדעי הספוגה. פסיכולוגים היו יכולים לעשות מזה מטעמים.

יום ב'

לופי, התחילו לחגוג טלמונים. ראשונה התקשרה גברת צעירה עם קול סקסי לאללה. היא שואלת כמה אני לוקח לשעה ומרוב התרגשות יצא לי שמנחם ש"ח למרות שתכנתי לבקש עשרה. קבענו ליום המחרת. כל צלצול מקפץ אותי לעבר המכשיר האדום. אדון מבוגר רוצה לדבר עם רואה המשפחה שלי. טעות במספר אדוני, אבל הוא מתעקש סגרתי את הטלפון. לא עזברתי חמש דקות וילדה קטנה על הקו. חושבת שאני סבוכה. זה די מלחיץ, בעיקר משום שאני מנציח שדוקטור וחשבונות מקבלים את הטלפונים עבורי לשמחתי. כשהאיתי הביתה מאוחר, תיכנת לי חודעה ועל-ידי שותפתי האמנה שמספר אנשים התקשרו והשאירו מספרי טלפון. יופי! אני על המפית.

יום ג'

קמתי מוקדם. התקלחתי, התגלחתי, מרטיני גבות ועשיתי פן. שפכתי על עמלי בקבוק אפסרשיי וגלץ דואורנט. מה שפכתי אחרי שקויתי זוג כפפות גומי וקבתי שמת טוב-לב לעבר ביתם הצנוע של הגולדשמיטים. לבבתי ישי. אמנם קול סקסי בטלפון, אבל אחרי שרואים אותה עבר החשק. חץ מה בלתי-אני סקס שירותי ניקיון בבד. סח-טו. גב' גולדשמיט ערכה לי טור מאורע ומדריך בווילח התלח-מפלסית שלה. ספירת מלאי מטבח, פינת אוכל, סלון, חדר-אורחים, חדר-לילה, חדר-לילדה, חדר כלכל, חדר-עבודה, חדר-שינה, שלוש חדרים נוחות שתי אמבטיות קרמפלט, ארבע מרפסות, חדר-כביסה, חדר-יבוש, ספרייה ומרתף ענק שממש מחסין עד פה.

על הקירות בשלון תלויים אגם, תומקון, לפשוץ וגוטמן בהרמוניה נפלאה עם פסלונים שחב ויבילטי כסף מכל קמות וכל. אני חמום מעושר וקולטורה. אילו תרבות, אחו סטילנורק אחרי שאני מבלה את פרחי המלסטיק בעצמם, את הספרייה עם עשרות ספרי, ביטול וכמה רומנים למשירות, את האולמות הקיטשים בסגנון מסודר-נציאני, את ציפוי המלסטיק דמוי-עץ על החיטים ועוד כמה

סימנים נובורישים מובהקים – אני מבין לאן הגעתי. הגברת מראה לי היכן חומרי הניקוי, הסמרטוטים, המברשות ושאר עזרים טאקטיים ושוקעת בענייניה. סחבך מסתער בשפץ קצף על הבית. מזין מיטות, מער שטחים, מקרצף רצפות, מבריש אסלות, משפץ כתרים, מבריק חלונות ומצחצח משקופים. בעשר אני זוכה לארוחה חגיגית ועסיסית מידי הגברת גולדשמיט. מה יש להגיד: נובורישים, אבל לאכול הם יודעים. אחרי האוכל, במשנה מרץ, אני מתנמל על שואב האבק, ולא מניח לו עד שהשטחים נראים כחדשים. באחת אני גומר סחוט ועיני, אבל נרוצה. טבילת האש עברה בשלום. נראה שהגולדשמיטים מרוצים.

יום ד'

אחרי שתיאמתי עם אדון שוורצברג, אני בדרכי לביתו. את הדלת פותח לי יקה מבוגר וחביב. לוקח לי בדיוק חמש דקות להבין שהאדון תל כלכל לא זקוק לעוזר-בית. הוא זקוק לשבת. האדון מתח את צרותיו בפני. כואבת לו הרגל, כי הוא נפל על המדרגה כשיברר עם דודה שרה שבדיוק נכנסה לניתוח. לפני זה היתה שבתה ברבית של הרופאים, שמרופאים כמו בעל המכולת נמוך,

בן קיטצין יצא אל המעי המהולל
במקשה ללמוד ולחקיקים ודיש
מה ודיש עם וביאנו כי רב
הוא לשחק וצבוח אצל נשות
תל אביב מה עבד על בחרו
בעשרת ימי שמיצה

מאת עודד שלומות

שמרמה במחיר. זאת עשרוריה שאין כסף בשביל פרויקט חלביא וזה מעצבן אותו. כשהוא אוכל מרציפן, האולקוס מציק לו, בעיקר משום שהוא לא קולט את קול-המוסיקה והפילחמנות נסעה לחרי. בלי איזה סונטה בבוקר, סוויטה בצחריים ואופרה בערב אי-אפשר לחיות. הנכדה חולכת לתחתן עם פרנק, משום שלנער אין ערכים. אין כבוד לקנים והדתיים משתלטים על המדינה. חיים זה לא מה שחיי מעם – נאום שוורצברג.

אני משחק מעלה באופן וזאן מן הכלל. מונעם בראש לכל החיונים מחיי, שואל מסכים ומתקן. חזון רץ, בטח, אני גם מנגב איזה כסא ושוטף צלחת שנישאת מארוחת הבוקר, אבל האדון מתעקש שאני הכותל-המערבי שלו, ומי אני שאתכחש בעד שמשלמים לי עבור זה ענין יפחו

יום ה'

יום אני אצל גיטרוד, גרושה צעירה במצב טוב. קצת מללכלכת, נו, בטח, היא מחזיקה בביתם הצנוע, אבל חמטות, שלוש כלבים, ארבעה תחול, אשפתות, תוכי, משפתת חזיריים זוג צבים בגיל התחבגרות (בני מאה) ונחש קובר נחמד. אם פספסתי איזה קוקי פוצי או שמחן, איתח חסלחה. לא נחשיב, מבוב, את ערד הגוקים, עכבר-ישרד, פרעושים, קרולות ושאר מרעין בישין שמסתובבים חופשי חומשי בדירה. כביתן שלהם ועושים ככל תחולת בפנפם המעוותות והלכלככות.

חיים הם לא מיקצין, אבל גם את זה עברתי וחשארתי אחרי את גרחתות הנקי ביותר בעולם.

יום ו'

בית נרקס, אשה במצב שנותית, פותחת לי את הדלת. אני מזמן לבוס קפה וראיון אישי. מטרד מאד. את הגברת הנבגדת איד בדיוק תועתי למקצוע. אני מסביר לה שבקיבוץ סיפרי נע שאין עבודה שאינה מקפדת את בעליה. כך שעכב חשכר והמצוקה הכלכלית התגלגלה לן. שחנתגלגלה, ואני מקווח שזאת עבודה זמנית. הגברת מגלה סימנים ברורים של יסורי מצפון, ונראה שלא נעים לאשה במעמדה (פרופ' לטובילוביץ באוניברסיטה). לחעיק בן טובים כמני. בין המלים אני מצליח לחבץ שם היא זוגה קיבוץ לפני שנים רבות, וללא נישוא לטוים אירעל, גם היא

והיא יכולה להתדרדר עד לניקיון בתיים. אני מרגיע אותה ששכיר הגבוה שתשלם לי – אממן את לימודי הגבוהים בשנה הבאה. בסוף היא מתרצה. לא סתם! אני אקבל אצלה שנים-עשרים ש"ח לשעה-ארוחת-בוקר-נסיעות. שתהי לי בריאה, נב' נריקס.

שבת

יום ארבעה לי כמה חדרים-מדרגות. המריצנים דומה, אבל מה העבודה לא לפי שעות אלא בקבלנות. זה קצת שם את אופי השליו. בביתם אני עובד בנות ובספר-ליחות ויקה נשאר יקה, בעזרת הרדיו למדתי אפילו ליתות מהעבודה. בחדר-המדרגות זה יותר מעצבן, בעיקר קלעת ולרדת אלפי מדרגות, אבל גם זאת פרנסה. מור, אחי הדיירים מצץ מחרך בדלת ובוחן אותי בשבע עיניים. אחרי מספר דקות הוא מוציא חמישה זוגות נעלים משומשות, תריסר חולצות ומציע לי את הכבודה. אני מסרב נועטס ותוחה ביני לבין עצמי אם אני באמת נראה כל-כך מסכן.

אין שאני מגיע הביתה מצלצל הטלפון. יש!!! רוצים אותי לשיר. נהדר. אני מסודר לכל השבוע. מסתבר שגב' מלשמיט המליצה עלי לכל חברותיה, שכנותיה, קרוביה ומיניה השונים והמסונים. עם המלצה כל-כך חמה אני יכול לרוש לאלה, מכל מעבידי באשר הם – שנים-עשר ש"ח טון ותקילין, בלי שום יסורי מצפון. עוד לא עשיר ממס,

יום ב'

הנעתי בדיוק בשמונה בבוקר לביתה של הספרית של גב' גולדשמיט. אחרי שנמרה לצעוק על הילדים, לקלל את חבעל ולרטון אי-אילו רטינות לאפרכסת חטלפון, התמננה לבוחם גם עלי. אני מנקה והיא כמו קרציה מסתובבת. מפריעה ומעירה הערות זיוניות. נו, למה אתה לא מזין את הארון? (שני טון), היא מסלמלת מתחת לשפמה. ואחרי-כך עוד כאח בטענות שאני לא מספיק זהיר. טוב, נראה אותה מזיזה את הארון בלי לשבור את פסלון ההרסנית שקנתה במאה דולר בגלרייה בני-יורק. זה קרה לא בכוחה – אבל לא הצטערתי לרגע. בעשר מציעה לי הספרית כוס מים, בעמידה, ועוד נמטה לרץ אותי. טפה עכשיו היא נותנת לי לנקות חלון מהצד החיצוני. נראה לי קצת מסוכן לעמוד על המעקה בין שניים לארץ בקומה התמישית, אבל המכשפה לא מותרת. הנמנה סוריא ליסטית. לאורחים שלה הגברת מראה את הקוקי בפעולת. מעמד משפיל, אבל הדבקות במטרה גוברת על העלבון. באחת בצהריים אני גורר בקושי את גופי הדואג וראשי הממוצץ הביתה, ורק ששים השקל שבכתי מונעים אותי מלשלוף יד בנפש...

יום ג'

יום אני שוב אצל הגולדשמיטים. הגברת, לעומת הספרית שלה, ממש מותק, מה זה מותקן בובה? כפרח עליה. כמה הוראות כלליות והוא נעלמת. הרדיו בפול חלוקם. גוית וקוטל מנגיבים אותי עם ההומור הנורשלוטי שלהם. עד תשע הזמן רץ. אלי ישראל עוזר לי להעביר את השעה הבאה ואורלי יניב מנשיכה את המלאכה בחן רב. בעשר אני לא שוכח לפתוח את המקרר (ברשות הגברת) ומתמקם מיוחד... ולקינות אני עוזב על פרילייתות ועל מנגו טרי. את השעתיים בין אחת-עשרה לאחת אני מעביר בעזרתם האדיבה והמקצועית של רפי רשף וצוות. נכון לעכשיו, מפה לשם גם הבית עבר מטמורפזה והוא נקי כמו בית-נרקחת. לא נותר לי אלא לאסוף את הכסף שהושאר עבורי על השולחן בסלון, לטרוק את הדלת הכבדה מאחורי ולצאת לחופשי עשיר וטוב לב.

אפילו

כבר שבועיים אני "עוזר-בית". אמנם לא "מנקה" כעכזאים, אבל בין חרא לחרא זה רק הריח. אם לפני חודש מישהו היה מנעלה בדעתו החולנית שאני אחיה "עוזר-בית", הייתי חושב שהוא לא נורמלי. חיים זאת המציאות – ישראל 87.

האופנה שלמחנה

שקף גם החוויה שונה. הכתמים שבשני צידי הכתמים מאפשרות ללבוש בגד בעל מחשוף עמוק, ואין צורך בחווייה ללא כתמים שרוב אינה נוחה.

ארי קוטא: שחקן 'הבית' עדיין נעמן קשרה בתוכנית הבגד הרע רב בין המשחקים והדיון היה מעניין, מבנה וחשבו, הכל שרץ קהל מצומצם זה לזה, אלה שהיו מקרים עוד שנים רבות לזכות בחוויה דומה.

יומן מאוחר

את היומן הקטן שלו, לסרט הייתה הצלחה גדולה. הסרט הגיע לקיבוץ, לוחמי הניטאות היומן נשמר בארכיון של יד ושם בירושלים.

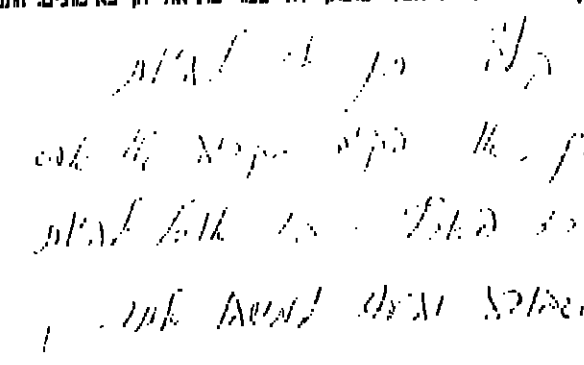
נאוה שגן ומקס מנהימר, היומן והמחברות של 'יומן מאוחר'

מנהימר, 39 ק"ב, למולם של שני המסלולים היה זה אחר פגיוע בבית הוריו. חזיים לא היו קלים, כי ציבה הייתה ארץ ענייה ומחלקת בדעותיה הפוליטיות. מקס חזיק לעבוד כחנות ירקות, מנחם ידירה מנעיר שברח מגרמניה כשעלה היטלר לשלטון, הם התחתנו, גורלה להם בת, וכשהחזיים נכנסו לצ'כוסלובקיה, עברה המשפחה למינכן, גרמניה. מקס התחיל לעבוד כסוהר ליהודים משוחררים - ממחנות השטות.

משכית עברה דירה

הראשונה תמיה אשר למצוא שם פריט או בגד 50 ש"ח ונתנה חוב הדברים כראים להיכנס. מקס השנייה נמצאת, האופנה של שם אשר למצוא מעלי מרבד כעיצובה של האופנה. חזיה פניי לישראליות וכל דברים ימים של רוקי בראיי, חוב הבגדים בעיצובה של מעצב הבית, ג'יי מליין. בתורם הוא חיפח תוכנית פולקלור ואומנות אתיקות, מעשה ידיו: של עול אומנותי בישראל. לכו. מלחמה התחיל חזיה מעניקים במשכית תחנות גוללות, אך גם כל התחנות חללו מחזורים אינם גבוהים, ואשר למצוא במקום אחר ששע של רביר אולמנות מקסימים.

טוב, והמשפט של צ'צ'לי: 'לעולם לא ניכנע', כדורסל, כדורגל, במקום לקטר, שאל את האורים במכתבים אם בתל-אביב ובעולם עדיין חתוכות. מאוחר יותר ביקש בהדרגה שיפסיקו לכתוב ושיא יבואו לבקר.

מקס הגיע עם אחיו לבית המשפחה

בשנת 1945 חזר מקס מנהימר, 39 ק"ב, לעיר מולדתו נובי רצ'וב שבצ'כוסלובקיה. שש שנים עבר ממחנה השמדה למחנה השמדה, טרינשטאט, ארסורץ, ורשה ואבא. מלבד אחיו הצעיר נשמדו במחנות כל בני משפחתו.

הוא נשאר עם אחיו לבית המשפחה. בשנת 1945 חזר מקס מנהימר, 39 ק"ב, לעיר מולדתו נובי רצ'וב שבצ'כוסלובקיה. שש שנים עבר ממחנה השמדה למחנה השמדה, טרינשטאט, ארסורץ, ורשה ואבא. מלבד אחיו הצעיר נשמדו במחנות כל בני משפחתו.

מאת נרקיס טל-וינברג

נגמרת הסדרה והם נשברים. המציאות האפורה והחיים יומית של הצבא גומרת עליהם. כנחלת, בטקס ההשבעה של גבעתי כולם היו מבוססים חזין מרזי. החורים באו, הטקס היה מרשים, חזק, סבלני או מכאבי כען איזמים. חרתי אמרו לי איזה יופי כאן בבית, ואני עניתי להם אני מוכר על הכתול. הם אמרו כמה שהטקס יפה, ואני עניתי שאני מוכר עליו. פתאום נשמע פיצוץ.

מסלולו של שירון מורג הגיוס ועד נשוא חייל לכל דבר - הוא קשה, בעייתי, מלווה בהרבה מעברים. מכתביו של די להוריו בשעות קשות, עד לרגע שהחבר והפסיק לכתוב

מאת נרקיס טל-וינברג

א בא יקר וארבע שלי לא יוכל להישאר כאן. אני משתגע ומאבד את השפיות מיום ליום. אם זה לא ילך ואני אנסה להוריי פרופיל. משוט לא יוכל לשבול את מה שקורה כאן, וזה כלום לעשות והנענועים אליך ואל מאמי. אני רוצה להיבדל.

רני, (שם בדוי, פרטים במערכת) היום כמעט כן עשרים. גיוס, קיץ, 1986. טרינונות קרבות של מחוזיים טובים. 90% מהמחנכים הולכו לקרבי. מעטים לא. רני שובן לחיל הרגלים, גבעתי. עשה טרינונות נשבע בטקס ההשבעה והמפורסם בבית, גבעת התקפת המכילים. הכיר את החברה שנהרגו ונפצעו לאחורונה בהר רוב. חזים הוא אמר שמחלתה הולך למחזור הזה של גבעתי עם ההמאה למטה. לא כל רוצה לחשוב על המשמעות שמעבר. שנה ומשלוש בצבא. כעצם רצה להתגייס לצנחנים. מורה שלא דע מה זה צבא, מה זה קרבי. החברים הקרובים, רונם כטלם בקרבי - לא התחילו הרבה בהירה.

פס ייצור בבקו"ם

רני, לא ידעתי לקרוא מה אני הולך. קיצצתי את השיער, כמעט קרחת, ניסיתי להכביר לעצמי מה קורה, כדי להתבונן. אך הכל היה אחרת. קשה. אתה מגיע לבקו"ם. זה כמו פס ייצור. עומדים כולם בשורה, דופקים לך את הוריקות, אחד תופס אותך ומוצא את השנייה, שני שם אותך על מקבשר, ואומר: זה, קום. ואחריה לא נעים. אתה מוצא לבית, לא אורזן לעצמך. נכנסתי להלם בבקו"ם. יש כאלה שעשו שם חיים. רוק כשהגיעו לטרינונות הכינו בגבעת דברים אמורים.

הלחץ הזה - ראשיתו מהניכוח, שם, ב"ב, אתה הכי גדול: בחורית, מבוגרת, ופתאום אתה אטם. קורעים אותך קשחה מיסורים, אימונים, כדרים. מה זה כדרים? זה יכול להיות קשחה בלילה של שלוש שעות על חשבון שינה. אין זמן להעניש באמצע חיים, באימונים, ואם אמר לך המ"ל לא מילאת מים במימיות, לא מילאת כדורים כרובל, לא עמדת בלוח זמנים - חשלת. בומן השנה שלך. בלילה זה בא. רק גורמת אופ - הקפצה. תוך שבע רקות כולם בחץ. פותחים אלונקות, מתחילים ללכת.

כל העונשים על חשבון השינה, וזה מה שקורה

בטרינונות רחוק על כך. תוהם אינו מוכן לקרוא לזה טרינו. צריך איכשהו להכניס אנשים למסגרת ולעשות מזה חייילים. זו הדרך היחידה. צריך לתת חזר שעות שינה - זה זה. ב"ב, אדם שמרגיש אחרת. הם נכנסים ב"ב חזק. בטרינונות זה חזק. כולם משלמים בשביל זה. אם יש איזה נאחם במחלקת - כל המחלקת צריכה לאסוף אותו. אחריה הוא משלמת את המזון. הכולם בשביל זה. ואחר לשביל כולם חזק אחר.

חתימה שחור, אסטרן, שירון, משלם כל חזק, טובה בלילה רוצה הכתה משהו ליד חזק. על החתונה. אין כמו אמא, חזק שיגע אותי. כל כך גבוה. הלכתי למשקולת ח"ש (תנא שחזית) מלוקשת קליב (שזב לבית). אמרתי שאני חייב, פלשתי חייב לחזק. קרוב בליתול של החבית. במה דברים אמורים. בשתגייסתי, ונעניתי לשיחות עם המפקד, גם אחריהם עשו כמובן. תמרים חזר מהמנישה ואמר שמקביר. ובימים רג, מתים או מצועצים קשה, ושאי חייב להשלים.

משהו נוסף: של טרינונות. הוא אמר חזק. טרינונות זהים של משפחה. כל משהו משביר חזק. יש כאלה שנשברים חזק. באים קרובים לאללה. רצו, טובים במסעות, עוזרים, מוכשרים, ואם

סלון וילסון

כמרים המרילית — אותה זונה סמבול של סי המיתולוגיה הנצחית חזרה בתשובה והתמסרה בגוף ובשם לסמל האמונה הדתית והנביא המהפכני שלה — JESUS CHRISTUS כן הארגוני, לפני 41 שנה, בעת נצחונם של הפירונסטים לראשונה בבחירות דמוקרטיות.

אלא שהנביא של היום הפוליטי החדש, שייקרא ברבות הימים "פירונגו" JUAN DOMINGO PERON — לא היה רק יענוג כלל הוא היה קונול קשח המורגל בכך שישמע לפקודותיו. נבר מוצק וגובה כשנות הארבעים, רחב כתפיים, שער השחור סרוק לאחור, בעל אף נשרי ועיניים קטנות נוצצות. הופעת ה-MACHO האגרסיבית הזו השתנתה כאשר הופיע מעל הבמה באספות המוניות וחיך את חזרו הרחב והצחור שחופץ תודי על פניה כאשר הרים את שתי ידיו בג'סטס פטרנאלית ודיבר אל העם במילים פשוטות וטבע מוטבעות לשון וסמסאות שנקלטו בקלות ואומדו בידוע על ידי פשוטי העם.

אבא חוק ואהב. כך ראו אותו אלה שהעלו אותו לשלטון ב-1946. כך זוכרים אותו אלה (ונכונים) שהצביעו בעד הפירונסטים בבחירות לפרלמנט בשלהי 1987. והיא — EVITA MARIA — IBARGUREN DUARTE DE PERON — והצירה בת ה-20, בעלת הגורה הדקה והמזרחית והחשובה והשקד הכלויה הנולד, לא הסתירה מעולם את ערכה האפל. את המסורת הניגוראפיים מספר שבעות ימיה, בשכבה על ערשיו, שידרה אורטה נאום לאומה ממיטת חוליה, וכך פתחה. "עמלים קרשים שלי סלחו לי כי הפעם איני יכולה לבוא אליכם, וכי מדינת אני מהמיטה... אבל לא נורא... הלא אתם יודעים בעצם, כאן התחלתי את חיי העמל שלי..."

כיוון ששם, במיטתה של אונתה הצמרת של הקצונה הכבירה נפגשה לראשונה עם אהובי-לב והחלה לרקוס את חלום האנולה הכפול שלה: הנאולה האישית מחי עני, כום עברו לירותה ונקוניה ונאולה סוציאלית ופוליטית לארגוניטה, ארצה האהובה היא היתה פרוגרסיבית, וגם אשה-פוליטית, לא פחות ממנה, אהובה בעלה. לא היתה לה שום השכלה פורמלית בנדעי מדינה או היסטוריה פוליטית אך היא למדה הרבה מפרון — שהיה כבר פרוספור מדינה בריטוריה צבאית ופרסם ספר בשם: "החיות המורחיות במלחמת העולם בשנת 1914" באותה שנה בה אורטה נכנסה לכיתה א'.

אורטה גמרה בקדשי את בית הספר היסודי ושיחקה בנות הדומט של הסמינר למורים אשר בעיירתה. היא נזנחה באינטליגנציה טבעית ובעצמה רגשית שהתבטא, מאוחר יותר, בהתפעלותה מעל הבמות הפוליטיות.

"כשהייתי לורה המיר רציני לרקלם" — העידה פעם על עצמה "רק שלא היה לי טקסט... לא ידעתי מה אני רוצה לומר. הייתי מרקלמת את מה שנתנו לי המורים בהצגות בית הספר, אבל הדינמי שזה לא היה... אחר כך, כאשר מנשתי את הקולגל שלי והבנתי מה כואב לי ולכבם העוני וההשפלה — בעיקר ההשפלה שלי ושלבם — הרגשתי שאני יכולה להשיק, לעזור לפירון שציל אותנו מה ולכנות ארגוניטה יותר מאושרת בה נוכל להיות בכבוד, אני ואחם... כשהבנתי אותו ידעתי פתאום מה רציתי לומר, כי הוא לימד אותי לבטא את שאנתי לאליגריה המנצלת אתכם ואת אהבי אליכם, פועלים פשוטים, ואל ארגוניטה, אהובתי".

היא למדה לידו פרק הגות של פילוסופים ומדיאנים שהוא בחר להקנות לה. הוא ערך לה הכרות עם סוקרטס, אפלטון, אריסטו, חומאס דה אקווינו, מקיאוולי, אריסטו, רוסו ומארכס. בספרו של פירון "פילוסופיה פירונסטית" — (1973) ספר חובה באוניברסיטאות, פותח פירון כמה מהפרקים בציטוטים של אורטה לרגומה. "ההתנשאות וגאוות-השוא של מיעוט קטן של בעלי פרי ווילגות זו הסיבה לסבלם של ההילוסים בספרטה ושל המוני העבדים באחרונה העתיקה וברומא של העולם העתיק" (אוה פירון, היסטוריה של הפירונסטים). ובמקום אחר: "סיבת הסבל (של פשוטי העם) כמי הביניים נעוצה בגאוותם של האצולה, המלכים

אורטה וחואן פירון מקבלת פנים רשמית

אורטה, ארגוניטה עדיין אורהבת אותך!

עמלים יקרים סלחו לי כי הפעם איני יכולה לבוא אליכם, כי מעודדת אני מן המיטה, אבל, לא טרא, הלא אתם יודעים בעצם, כאן התחלתי את חיי העמל שלי...". אורטה מלדה כבת לא חוקית לאם לא נשואה ונישאה לנשיא ארגוניטה פירון — דיקנה של אשה שארגוניטה "מחזה" עליה, אך חלוקה עליה בדעות

מאת דבורה שכנר

הואיסטוריים בעלי תאבנותיות, שהשכו רע על איך להשתלט על בני מעמדם... כדי להיות ראשון בין שווים. (שם) ובפרק הבא, "הסבל בגנים, למדח העם הנדפתי ב-1789, במהפכה הנדפסית, נגדו ע"י הפרוילוגיות שהיו ביד האצולה והכמורה הבהורה" (שם). במעמד מושג יאמר, שאם תזכרים נראים נאיבים ומכסמים לקרוא המשכילי יש לקחת בחשבון שפרון ואורטה ידעו את דבריהם לעם העמל, ומלבד זאת, מי שיטח להעניק מבט על ספר "הארגוניטה" המריסטטי" שנקרא "ההיסטוריה של ארגוניטה" — ומצא בו שם שכל ההיסטוריה האנושית מוסכרת בנוסחה את משקלן של מלחמת מעמדות... והיא תפסה את עקרונות התעמולה להגנת אורטה למד פירון במוקד שהיה מייסדו של מוקולוגי המדינה של היטלר. יש לשער שפרון קרא במקור את MEIN KAMPE והיגמו לאחוריה, שהסבה עם חוקי לאשנה.

הקרב על לב ההמונים

בניו השקטית את הוג פירון היתה נחשלתה והכלות התחרות של ארגוניטה ותולדות באימפריאליזם הבריטי. זה היה וקול המונים כדי לבצע את המהפכה התעשייתית בארצו. הוא ראתה היתה לרכוש את ההמונים כדי לפסוח על מעמד העליות השלטת — האליגריה הקרקעית — שהחזיקה ברכס השלטון מאז עצמאות ארגוניטה ב-1816, וכל כוחה היה מושתת על הקשרים עם האימפריאליזם הבריטי. (אשר חפץ בארגוניטה רק ארץ מייצאת מיד לול).

גם מסלולת השמאל המסורתיות כיוונו לאותה מטרה וניסו למעל בקרב מעמד הפועלים, אך לא הצליחו להגיע אליה. סיסמאותיהם המסוככות היו מתורגמות מתוך כתבי מארכס הגיעו רק למיעוט מהגרים ספרדיים ואיטלקיים. היו מעט אנרכיסטים, מעט סוציאליסטים, מעט קומוניסטים. אבל הרוב היה אריש. פירון ואורטה השתמשו בטכניקות התעמולה של היטלר, והאחרות בפירוט בספרו "מיין קאמף" • היטלר אמר בספרו: "התעמולה הייתה להיות מיעדות המיד ובאופן ישר להמונים • כל התעמולה הייתה עממית ורומת האינטלקטואלי • כל הדיבור מכוונת לרמת האינטליגנציה הנמוכה ביותר של המדינה, לכן, כל מה שהייתי אולי מכוונת התעמולה גדול יותר, כך נטה האינטלקטואלי צריכה להיות נמוכה יותר... ככל שהשכל האינטלקטואלי ממונצם יותר והתחשבות ברגשות ההמונים רבה יותר, כך יעילותה של התעמולה תגבר."

• רגש ההמונים אינו מורכב אלא פשוט. הוא כולל חיוב ותליה, אהבה ושנאה, אמת ושקר ועלולים אינו חצי כזה וחצי אחר... •

מי שלא ראה אספית'עם של אורטה לא ראה אספית'עם מימיו... כי כול היה לודיוכ שהצביע שלה היה יישום מושלם של הנחיות לדעלי. היא למדה את הטכניקה ויישמה אותה בגאוותה פירון ואורטה — ובעיקר היא — מסרו מעל לבמות התקשורת השונות מסרים בעלי איכויות אחרות מן הפשוטים האיטלקי והנאציסטים הארגוני — הן בצורה והן בתוכן. מה שהייתה עשונה באספית'העם האוריות והכלאסר דה מאיו נוכחו לא פעם למעלה ממיליון איש ואישות הית PERFORMANCE גונו, היא הצליחה — בשונה מבניטו ומיטלר, ואפילו מפירון עצמו — להביא מיליוני נשים עניות ופשוטות, נוצריות אדוקות, להוחרת איתה ולראות בה את החורית-בתשובה, שישו אהב ובחר לתגלות לפניה במעמד תחרות המחים שלה. לא בפני אנו מריה המולה, אלא בפני מריה מגרלנה הוונה. ומיליוני גברים עניים פועלים שחורים שזה עתה הגירו לכירה באונס אריס מן הכפרים הניחים — הפרולטריון התעשייתי המתנווה במדורות, היו בתנאי עני מפיר, והתאו אליה, חמדו אותה וגם כיבדו אותה.

קשה וקולשה. כך היא שייקה. בגריל.

סיפור אהבה

באנשים מוליטיים, לא היו להם לאורטה ולפירון — כל ייסורי מנפוח כאשר ביצעו מניפולציות חרשניות על מנת לממש את תוכנית. יתירה מזאת, אחר השתמשו בשני, במשך כל חייהם ושהותם. אבל — הם אהבו זה את זה. אין ספק שזה היה סיפור אהבה אמיתי, ואורטה סלחה לו לקולגל שלה, על כל ההפטריות שהתפרש. הוא תמיד חזר אליה כי היה וקול לה. הוא היה מודע לכך, וגם היא — וזה היה כוחה.

לא פעם היתה זו אורטה שהצילה את המצב. איליאל היא, באותו דומט ומכריע בראשית ההפיכה שלה ב-17 באוקטובר 1945, לא היה "פירונגו" כלל. כאשר נגנשו לראשונה, ראתה בו אורטה את חלומה הפרטי שלה, את האיש שבאמצעותו תוכל להשיג את חלומה ולממש את האמביציות הגדולות. הוא היה האבי שניאל אותה מבליאיתה במגרל הרפס והאשפות, בהם חיה תפשו מרד מאור מה היא יכולה לתרום למפעל המשותף. מה יחיה. כי לא היתה לה שום השכלה פורמלית, אבל היא היתה שחקנית, שצברה ניסיון רב כמשתתפת בתוכניתו היד שפרון חתם מלורדמטיים למשרות.

הורג שפרון פרס לפניה את תכניתו, הם בנו ביחד את התכנית של השתלטות על השלטון. מבקשים יתר תכנון את הצעים שנקטו כדי לכבוש את הרברים השונים של החברה הארגוניטה.

MY CORONEL (קולגל שלי" בספרדית) — היתה קדחת לו בשדרים ברוי והיתה צורתה מעל לכל הכמות באותם שדלים את ההמונים, אך העלה חידו סרקסטי של ולול וביטול אצל כל המשכילים, אנשי השמאל הסוציאליסטים, הקומוניסטים, הליברלים ובני הבורגנות — היהודים ביניהם וגם "השומר הצעיר" בתוכם) — שהיו את ה-UNION DEMOCRATICA כל תוכנית הדמוקרטיות האופוזיציה לפירונגו מראשיתו. כל הולנים באופוזיציה זו — מהגרים הקיצוני של האליגריה והשקיע ועד למפלגות השמאל השמאלי ביותר, טעו בחשיבת השליטה של שכבת הפועלים הפשוטים. אפשר לומר שבמעט מולם ספרו (א) מודר מזה: מקל מקס לא ניכר מאמצים מיוחדים מדיס לרקוש את תמיכתם. אך הם היו הרוב, והם אהבו את אורטה.

קולגל שלי" המשיכה לקרוא לי כאשר היה כבר בגרל, ונשיא אורטה לא שכחה את העבר ולא נזנחה לאחרים לשכוח כימים האחרונים. כאשר ללגלה בחומר המודי והאופיני לה על המטה החיד החיד לפניה המינסטרן קיפה מן החוד והיפוי שהיו נכונים לעית קצרה וקצות — ושעומעם בשל מחלת מרסן-הם שהייתה אלה — היא רק בת 33 ישה כמו מדינה עצובה של לאונרדן ויתה במותה.

MADONA

רשימתה של אורטה עברה ממסורותיה רשמית בשנים האחרונות. בן היה הוג הנשיאותי בשלטון, אורטה נולדה כבת לא חוקית לאם לא-נשואה, שגידלה את הילדה ליהודי הממונים במוקדת עצמה. אורטה סיפרה פעמים רבות עליו, צמח שגאותה לעשרים — שבאה תכמות ליידי כיוס באומיה ברוי, או בעצות'עם המוניות מאותן שנים בן באה

לעזר לאמה שעברה אצל וגברת של האינסטוקרטה הבריטית והקריאליה וכבתי הג'ורדניש'ם שהולו לצד בנות החברה. אכן, היא שנאה אותן את הגברות שעסקו בפילגורפיה בין ביקור בפרס לבין חופשה בסן-מריו — שבאו לבתי העניים לחליך מתנותיהם לילדים המסכנים ונישש אותם נוכח צלמי העיתונות. כאשר הגיע לשלטון, קקה אורטה על המסורת כלוא כמה מן הגברות הללו בעון עבירה על חוק ה-JUSTICIALISM — הידקס המורתי של הפירונגו. בכך, השלימה מעגל של נקמה שלהם בקרבה בכל שנות לירותה וצעריה. העלבון וההשפלה שחשה הילדה הענייה אשר המכה לנדה יתפיהה שהייתה להיות שחקנית מפורסמת ולהרויח כסף כדי לתלכש מיה ולחמוך באמה, אולי מסביבה את עני האכריות שבמפתה. שני קוים בלטו באופיה מעד אחד — אהבה להוות ולפירון, למפעל שלהם, לעצמה ומשפחתה, לארגוניטה... כמו שהובלט במחומר האנגלי (EVITA) ומצד שני — שנאה עזה כמות. בסרט הביקורתי שפרד לא ממן בלווייה הישראלית, בכיכובה של השחקנית הבריטית פא רנווא, ראינו כיצד בויגריה אחז חומת אורטה על פקדת'מאסר לאישה עשירה שהתנגדה "לתרום" למפעל הגרקה שלה ונמאסר היה כרוך בעינויים קשים, על פי מה שלמדו מהגסטפו וכעבור רבע שעה היא חומת על הענקת תוכס כסף נכבד לוקנה מחוסרת-כל ומנשקת חולה צרעת. שם היה הללו היו אורטה.

ילדה מופנמת ועצובה

אורטה נולדה ב-1919, בעיירה נידחת שבארגוניטיא כבאונס אריס. המילדות הארגיאית נאלצה להלך נ קילומטרים ע"מ להגיע לבית הולדות וזאנא איבגורן, הידועה כביכור של חואן אורטה. הבת שנולדה, אחת מיה הבת האחרונה של הוג הכלי-ינשוף לא נשאה את שם משפחת האב כיור האחים. האב התכחש לה, עוב את האם והקים משפחה נוקית. האם התפרנסה כתופרת בביתם של גברות עשירות (ואלי מכאן ההסבר לאהבתה האובססיבית של אורטה לבגדים פיסום) ואח"כ פתחו בית אוכל בתוך ריחם. תושבי העיירה הקטנה בה התגוררה האם וחמשת ילדיה החרימו אותה בשל אורח חייה הלא-מסרי.

אורטה היתה ילדה מופנמת, צנועה ועצובה. מאור מודעת לסטאטוס שלהם בחברה המקומית. היא לא שייקה עם ילדי השכנים. עורה הרבה לאם בעבודתה אך לא יצרה שום קשר עם הלקוחות הקבועים שבאו לטעור את לבם כאחד החורים בביתם. הרל היא היתה לורה רצינית וביקורתית, שאפה לנצח מודעיה ולהגיע לעיר הגדולה. רצונה להיות שחקנית.

ב-1953 הגיעה אורטה לבאונס אריס והיא בת 15. כעבור שנה החלה בקריירה האומנותית של שחקנית-זמב בתפקידים קטנים בתיאטרונים מוקדקים. כעבור שנתיים הופיע הצילום הראשון שלה בעיתון. בגיל 18 כבר כתבה בקורות עליה כירון נפוץ. והעליה במולם הדרגות האומנותי והי כרוך באותם ימים כמה שנקרא כימינו "שומר מיני". העבודה ידועה והיא לא הסתירה מעולם. כך גם השיגה תפקידים ברדיו ובקולנוע. היא עשתה זאת בדם קר, ללא מעורבות רגשית. למען המטרה הלא-יכליך מודעת לה עצמה, אותה אמביציה שהציעה אותה מדי מיה הולדת העצבים שלה.

היא מספרת בספר "LA RAZON DE MI VIDA" (מהות חיי) שהייה בתקופה בה היתה שחקנית מתחילה והי כוכבים ברעב מנשי ובהשפלות גדולות מאלה שספגה בעיירת הולדתה. אחר כך, כאשר היתה בשלטון, התגמלה אורטה בכל הגברים והנשים שהשלימה באותם ימים (במאם, בעלת-תנהגות הרדיו והיווי יאנקל'רין, השחקנית המפורסמת ליבסאר למראקה-ועוד) במצפון שקט לגמרי עשתה זאת.

נעידת אדמה

רעידת אדמה ששפרה את איוור סן-חואן ב-1943, שהביאה הרס ומות על כ-1000 איש, נזנחה המדינה לעלייתו הנעשרת של חואן פירון ושהיה חבר בממשלה. הוא ארגן מנגיית עממית מלחוב בפרסום רב. בנשק גדול, שהכנתו היו קודש אורח-אורטה. שם נפגשו לראשונה ובפרדוק במותה. בהתלהב היא היתה האהובה הדיועה בציבור של פירון שלייתה אותו בכל פניסתויה הפוליטיות. אח"כ נישאה בצנעה. היא תיארה את פניסתם הראשונה כרעידת אדמה רגשית.

בהיותו בממשלה השני פירון הישנים ממשיים, כאלה שהארגונים המסורתיים לא חלמו להשיג מעולם. עליות שכן, זכויות סוציאליות לוקנים, חופשות בתשלום, מענקי-הג — אותם תבע בתוקף מהמעסיקים. הוא יצר, בעצם, תודעה פועלית. המפולריות שלו הגיעה לזרנה כוז שמתגדירו בקרב הווי-השלטון החליטו לסלקו. באוקטובר 1945 נצמד פירון והוגלה לאי קטן. כאן החלה ניקמת האגדה. פרשת ה-17 באוקטובר" — שחורו עלייך אורטה שנייה מיליון CABECITAS NEGRAS "הראשים שחורים" כלומר, אנשים ממוצא אינדיאני ושחומ'יעוק, פועלים מן הכפרים, שעלו כרגל למרכז השלטון והצליחו לשחררו.

כמיניסטיית

ברבות הימים הקדישה אורטה את עצמה למעולה סוציאלית כשירה. היא חפסה את מקום כעלה במשדר העבודה והסעי, ומשם גיהלה מ"מ עם הארגונים והמעסיקים. היא היתה, בעצם, המתווכת בין השכבות העניות והמפסד הפירונסטי. היא חילקה מתנות באופן אישי, סיורה בשכונות, קיבלה קול, באה לפחית שכונות-פועלים, בחיפסר, בחיחולים, שכולם נשאו את השמות "אורטה", "פירון" או "17 באוקטובר". היא שלחה אפילו מון לעניי אה"ב ארגונה גם משלוח גדול של שמכות וסריים למעברות בישראל.

ב-1947, לאחר מאמצים רבים בתוך הממסד הפירונסטי, הצליחה אורטה להעביר את החוק שהקנה לנשים זכות הצבעה בבחירות. היא גם ייסדה את העני הנשי של המפלגה הפירונסטי ועמדה בראשו. כך יצרה את התודעה המעמית אצל מיליוני הנשים העובדות: פעילות תעשייה, משרות ועוד. שני הישגים אלה גרסו — בצדק — לזכותה, והיקנו לה את ההדרות של רוב הנשים בארגוניטה, אשר הצביעו בעד פירון לנשיאות — אך למעשה הצביעו בעדה. היא לא הכריזה על עצמה כמיניסטיית להיפך, רק ראתה להרגיש עד כמה היא קטנה וחסרת-ערך על ידו.

אך היא עשתה למען הנשים יותר מכל אדם אחר. האופוזיציה מכל הקצוות לעגה לה והרביקה לה תחוות: • בונאפארטות בחצאית... שחקנית חסרת כשרון שמשמשת ביופיה כדי לרפר על חוסר-כישונה ובעלה העוה לאיגורמלית. • וונה הסתירבושה שמשחקת בפוליטיקה ומתנקמת בנשים הגונות, ועוד.

סופר אחר מנסה להסביר את הפרדוקס הכליטיאפשי אורטה, המופיעה כמגן העניים, לבושה כבגדים אקסקלוסיביים של ריו מפרים ועוברה בתכשיטים שערכם מיליוני דולרים. כיצד קרה שהאנשים לא שמו לב תמלכ בהם תשובות בשכונות העוני של הפרולטריון העיוני, הוות נשות המועלים את הפנסיות שאורטה הנשימה: מתחלחלת לפיסגה, עם כל הוזהר וכל היפוי שבעולם. באינטואיציה נשית נידרה, אורטה הבינה שדא חייבת להרדת יפה ואפולנית כאשר היא מספרת כמה היתה ענייה, רעה ומשפלה.

אורטה בצעירותה

דופקים את האיש הלא-נכון

יעקב בן-מחלוק, נהג מונית, נכה צה"ל, הוטעה עלידי סדרנית הרכב של התחנה וגבה מחיר כפול. גלגולה של טעות

מאת עמירם כהן

צילם אנדרה ברוממן

יעקב בן-מחלוק. אני מצטער נורא על המקרה. פעם ראשונה בבידור משפחתי...

סיפורו של נהג מונית שנקלע למבוק קפסאי, עשה את כל הנהגות המוטוריסט ושלם עבור כל האחרים. התחנה של האיש היא ליד מלון דן פנורמה בבית התעשייתיים, בניו יורק. ביום 3.12.86 בערך בחמש וחצי בערב, באו שתי בנות לתחנה ובקשו ממני להסיע אותן לבתיהם. הפעלתי את המונה ונסעתי. בבתיהם היו אמר לי תעצור כאן, עצרתי והפסקתי את המונה באופן אוטומטי. אחת הנוסעות אמרה לי: למה הפסקת את המונה? אני רוצה להמשיך לראשון לציון. אמרתי לה: בסדר, למה לא אכל כרי? לא לקחת ממנה את התחלה של המונה, שזה היה אז שקל ועשרים, כי לא היה נעים לי, הרמתי קשר לתחנה ושאלתי כמה זה עולה מבתים לראשון, הסירנית אמרה לי שזה 12 שקל. היא שפתה, כנראה, כי היא לא הסתכלה נכון במחירון הממדי והיה רק 6.3 ש"ח.

בשנתיים לאחר מכן נחתי לגברת שתי קבלות: אחת על שבע ש"ח ות"ר (בתים) והשנייה על 12 ש"ח (בתים) — ראשון. שתי הנוסעות הגישו את הקבלות לבוס שלהן במשרד שלהן איפה שהן עובדות והוא טען שזה מעל התעריף. האיש הזה צלצל לאיגוד נהגי המונית והם הפכו אותו למשרד התחבורה לנא לבדוק. נשתיי למשרד התחבורה. היה שם אדם אחד ששאל אם המקרה נכון לי. אמרתי שכן, כי אם יש להם את הקבלות שלי, זה יכול להיות רק אני. אין לי נהג אחר על המונית. הסבירה להם את הטעות שלי, שהסירנית שהייתה חרושה, הטעות אותה. בסך הכל עברה שבועיים וצבנו ומסרנו אותה כי הטעות גם נהגים אחרים ובכלל לא היתה בסדר בעבודה.

הסברתי את זה גם לבוס שלי שתי הנוסעות מהמשרד שאנחנו עובדים איתו. האדון שהגיש נגדי את התלונה והוא אמר שהוא באמת מצטער על המקרה ומבין שהיתה איבה ביני ובין התחנה שלי והוא מוכן לכתוב למשרד התחבורה מכתב ולבטל את התלונה. באמת האדון התמרר, באמת נמר, בידע עם שתי הנוסעות, נתנו לי מכתב ביטול למשרד התחבורה. בתיאור שלי לבית הדין, נתנו שתי דוחות הנהגים בין היתר. המהיר לבין מה שליחתי מהנוסעות והשכחתי, נגמר עכשיו הבעיה. באותו היום התחברתי ושם אמר לי שכבר אי-אפשר לעשות שום דבר כי זה הגיע כבר לבית המשפט. רק בית המשפט יכול לבטל אותו.

הגיע המשפט, לא לקחתי עוד דיר. חשבתי שבשביל עניין הזה קטן לא צריך לנהל תביעה וזה שיש לי מאחורי התמרר, רק השופט יראה אותו. — ביטל את כל התלונה.

גם סחיטה באיום

באתי לבית המשפט, הראיתי את המכתב לתובע ואמרתי לה: אדוני, תובע יש לי פה מכתב, שהאנשים שמחלוקים עלי הכינו את הטעות שלי וביטלו את התביעה. אני תובע אתה. אז לא. אז לא מספיק לה כמה משפטיים אותו. אז אני יכול להאשים אותו, שאותו חשבת את המכתב הזה כאיום. ואני תובע את המכתב הזה כי יש לי כבר חלק ממשרד.

נליים

5.11.87-30.10.87
מוסף דריו ומלווייה

שלישי

30.10.87

08.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד — שניים אחוץ — דיוק
(כ.)
08.40 ספרות יסודי — מסך לספרות
אגודת חוני המעל (כ.)
09.00 אנגליה ר' — הסגלר העני
(כ.)
10.00 שעת כושר
10.10 אנגליה ר' — פרפר נמר
10.30 הגיל הרך — פרפר נמר
חורים חורים
11.00 חשבון ה' — מיהו השכר הגדול
11.15 צרפתית על יסודי
11.30 גיאוגרפיה כללית — ה"ר
— יסן — מפעל
12.00 ספרות יסודי — העז והגרי
גלגול של מטיב (כ.)
12.25 אנגליה ר' — קיצו של
13.00 אנגליה ר' — מנגה כרמא
13.30 הסטוריה כללית — מנגה כרמא
14.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. אמנות
בעידן הטכנולוגי — התקופה
הקוביסטית 2. מעולם הכימיה — תנועת
מולקולריות 3. עידן
ההתפתחות — נפוליאון — קיצו של
דרו
15.00 רכבת ההפתעות — סרט
אנימציה מוזיקל ליל הרך
15.20 גברת לפלח
15.40 שעת כושר
15.50 מאתיים שניות — מועצה

שני משינוי, אחד משהחל
החבית, דוד וויי (13.30)

13.30 האוניברסיטה הפתוחה: שנת
חינוך ראשונה — כולו שלכם
14.05 טלסקט — רפי מידע
14.30 טלסקט — שידור חור (כ.)
14.50 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.00 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.20 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.40 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.50 טלסקט — שידור חור (כ.)

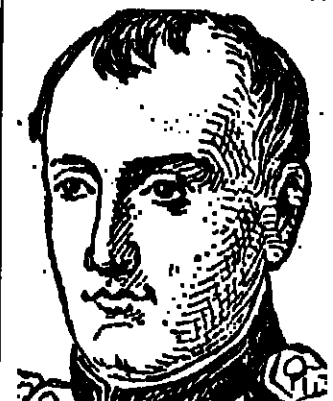
17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
17.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

2 שבת — 31.10
17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

ראשון

1.11.87

08.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד — שניים אחוץ — דיוק
(כ.)
08.40 ספרות יסודי — מסך לספרות
אגודת חוני המעל (כ.)
09.00 אנגליה ר' — הסגלר העני
(כ.)
10.00 שעת כושר
10.10 אנגליה ר' — פרפר נמר
10.30 הגיל הרך — פרפר נמר
חורים חורים
11.00 חשבון ה' — מיהו השכר הגדול
11.15 צרפתית על יסודי
11.30 גיאוגרפיה כללית — ה"ר
— יסן — מפעל
12.00 ספרות יסודי — העז והגרי
גלגול של מטיב (כ.)
12.25 אנגליה ר' — קיצו של
13.00 אנגליה ר' — מנגה כרמא
13.30 הסטוריה כללית — מנגה כרמא
14.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. אמנות
בעידן הטכנולוגי — התקופה
הקוביסטית 2. מעולם הכימיה — תנועת
מולקולריות 3. עידן
ההתפתחות — נפוליאון — קיצו של
דרו
15.00 רכבת ההפתעות — סרט
אנימציה מוזיקל ליל הרך
15.20 גברת לפלח
15.40 שעת כושר
15.50 מאתיים שניות — מועצה

שני משינוי, אחד משהחל
החבית, דוד וויי (13.30)

13.30 האוניברסיטה הפתוחה: שנת
חינוך ראשונה — כולו שלכם
14.05 טלסקט — רפי מידע
14.30 טלסקט — שידור חור (כ.)
14.50 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.00 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.20 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.40 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.50 טלסקט — שידור חור (כ.)

17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
17.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

2 שבת — 31.10
17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

שני

2.11.87

08.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד — שניים אחוץ — דיוק
(כ.)
08.40 ספרות יסודי — מסך לספרות
אגודת חוני המעל (כ.)
09.00 אנגליה ר' — הסגלר העני
(כ.)
10.00 שעת כושר
10.10 אנגליה ר' — פרפר נמר
10.30 הגיל הרך — פרפר נמר
חורים חורים
11.00 חשבון ה' — מיהו השכר הגדול
11.15 צרפתית על יסודי
11.30 גיאוגרפיה כללית — ה"ר
— יסן — מפעל
12.00 ספרות יסודי — העז והגרי
גלגול של מטיב (כ.)
12.25 אנגליה ר' — קיצו של
13.00 אנגליה ר' — מנגה כרמא
13.30 הסטוריה כללית — מנגה כרמא
14.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. אמנות
בעידן הטכנולוגי — התקופה
הקוביסטית 2. מעולם הכימיה — תנועת
מולקולריות 3. עידן
ההתפתחות — נפוליאון — קיצו של
דרו
15.00 רכבת ההפתעות — סרט
אנימציה מוזיקל ליל הרך
15.20 גברת לפלח
15.40 שעת כושר
15.50 מאתיים שניות — מועצה

שני משינוי, אחד משהחל
החבית, דוד וויי (13.30)

13.30 האוניברסיטה הפתוחה: שנת
חינוך ראשונה — כולו שלכם
14.05 טלסקט — רפי מידע
14.30 טלסקט — שידור חור (כ.)
14.50 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.00 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.20 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.40 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.50 טלסקט — שידור חור (כ.)

17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
17.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

2 שבת — 31.10
17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

שלישי

3.11.87

08.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד — שניים אחוץ — דיוק
(כ.)
08.40 ספרות יסודי — מסך לספרות
אגודת חוני המעל (כ.)
09.00 אנגליה ר' — הסגלר העני
(כ.)
10.00 שעת כושר
10.10 אנגליה ר' — פרפר נמר
10.30 הגיל הרך — פרפר נמר
חורים חורים
11.00 חשבון ה' — מיהו השכר הגדול
11.15 צרפתית על יסודי
11.30 גיאוגרפיה כללית — ה"ר
— יסן — מפעל
12.00 ספרות יסודי — העז והגרי
גלגול של מטיב (כ.)
12.25 אנגליה ר' — קיצו של
13.00 אנגליה ר' — מנגה כרמא
13.30 הסטוריה כללית — מנגה כרמא
14.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. אמנות
בעידן הטכנולוגי — התקופה
הקוביסטית 2. מעולם הכימיה — תנועת
מולקולריות 3. עידן
ההתפתחות — נפוליאון — קיצו של
דרו
15.00 רכבת ההפתעות — סרט
אנימציה מוזיקל ליל הרך
15.20 גברת לפלח
15.40 שעת כושר
15.50 מאתיים שניות — מועצה

שני משינוי, אחד משהחל
החבית, דוד וויי (13.30)

13.30 האוניברסיטה הפתוחה: שנת
חינוך ראשונה — כולו שלכם
14.05 טלסקט — רפי מידע
14.30 טלסקט — שידור חור (כ.)
14.50 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.00 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.20 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.40 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.50 טלסקט — שידור חור (כ.)

17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
17.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

2 שבת — 31.10
17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

רביעי

4.11.87

08.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד — שניים אחוץ — דיוק
(כ.)
08.40 ספרות יסודי — מסך לספרות
אגודת חוני המעל (כ.)
09.00 אנגליה ר' — הסגלר העני
(כ.)
10.00 שעת כושר
10.10 אנגליה ר' — פרפר נמר
10.30 הגיל הרך — פרפר נמר
חורים חורים
11.00 חשבון ה' — מיהו השכר הגדול
11.15 צרפתית על יסודי
11.30 גיאוגרפיה כללית — ה"ר
— יסן — מפעל
12.00 ספרות יסודי — העז והגרי
גלגול של מטיב (כ.)
12.25 אנגליה ר' — קיצו של
13.00 אנגליה ר' — מנגה כרמא
13.30 הסטוריה כללית — מנגה כרמא
14.00 טלסקט — עד כאן — חדשות
קול ישראל
14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. אמנות
בעידן הטכנולוגי — התקופה
הקוביסטית 2. מעולם הכימיה — תנועת
מולקולריות 3. עידן
ההתפתחות — נפוליאון — קיצו של
דרו
15.00 רכבת ההפתעות — סרט
אנימציה מוזיקל ליל הרך
15.20 גברת לפלח
15.40 שעת כושר
15.50 מאתיים שניות — מועצה

שני משינוי, אחד משהחל
החבית, דוד וויי (13.30)

13.30 האוניברסיטה הפתוחה: שנת
חינוך ראשונה — כולו שלכם
14.05 טלסקט — רפי מידע
14.30 טלסקט — שידור חור (כ.)
14.50 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.00 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.20 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.40 טלסקט — שידור חור (כ.)
15.50 טלסקט — שידור חור (כ.)

17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
17.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

2 שבת — 31.10
17.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
18.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
19.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
20.30 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים
21.00 שידור חור — סידרת
אנימציה לילדים

חמישי' צלילי חלופות

